Raadsinformatieavond participatieverordening 11 juni 2025

Aantekeningen groepsgesprekken

Het uitdaagrecht: welke voorwaarden zijn van belang?

Tafel 1
Heldere kaders nodig.

Neem in de verordening op op welke gebieden de gemeente sowieso positief staat tegenover RtC cq voorkom dat uitdagers een proces gaan lopen waarin de gemeente uiteindelijk toch niet wil meewerken.

Maak een checklist voor de uitdagers: waar moeten ze aan voldoen. Wees helder aan de voorkant ten aanzien van draagvlak, draagkracht, continuïteit, financiën.

Overweeg om uitdagers zelf onderzoek te laten doen naar draagvlak, bijvoorbeeld via een omgevingsdialoog.

Right to challenge (RtC) hoeft -zeker in de beginperiode- niet kostenneutraal te zijn. Positieve zaken als reuring, meer kwaliteit, betrokkenheid staan hiertegenover.

Overweeg -zeker in een beginperiode- taken 'aan te bieden' aan de wijk (omgekeerde RtC), Dit om het fenomeen RtC aan te jagen.

Niet alleen laagdrempelig zaken beschikbaar maken om te challengen, ook grotere zaken/projecten.

Oefenen, pilot(s) draaien is belangrijk.

Als een RtC gaat lopen is het belangrijk om de raad op de hoogte te houden van de voortgang.

RtC moet geen 'monopolie' worden voor hoger opgeleiden. Mag niet elitair worden.

Tafel 2
Men is het erover eens dat we het uitdaagrecht mogelijk moeten maken in de verordening.

Men gaf aan dat ze het uitdaagrecht vooral geschikt vonden als de belangen niet te groot zijn. Voorbeeld werd gegeven om uitdaagrecht 'in een bubbel' te organiseren; het uitdaagrecht raakt alleen de mensen die meedoen. Bijvoorbeeld, mensen onderhouden het groen in hun straat of een club neemt het beheer van hun clubgebouw over etc. De wens is wel om het uitdaagrecht voor grotere projecten niet meteen dicht te timmeren.

Wat ook een optie zou moeten zijn is om een deel van een proces uit te dagen, bijvoorbeeld: herinrichting van de weg, bewoners van die straat dagen gemeente uit om het ontwerp te maken, maar de uitvoering/beheer ligt dan wel bij gemeente.

Er is gesproken over het zijn van een rechtspersoon, vooral om de verantwoordelijkheid te kunnen borgen. Ook is gesproken over een paraplu rechtspersoon à la Uden naar de Toekomst, maar ook dan moet wel goed vastgelegd worden wie welke verantwoordelijkheid draagt.

Uitdaagrecht kan schuren met de democratie; initiatiefnemers moeten zorgen voor draagvlak/aantonen dat er draagvlak is.
Opletten dat niet alleen mensen die hoogopgeleid/welbespraakt/vermogend zijn uitdaagrecht kunnen toepassen, en wijken/buurten/mensen die kwetsbaarder zijn daardoor kansen mislopen.

Een uitdaagrecht moet wel voldoen aan gemeentelijk beleid. Voorbeeld: als we een straat herinrichten dan moeten we wel aan ons verkeersbeleid, groenbeleid etc. etc. voldoen. Voorkomen dat alles ‘een zooitje’ wordt.

Als het uitdaagrecht van maatschappelijke meerwaarde is, dan mag het ook iets meer kosten. Kostenreductie is dus niet een doel van het uitdaagrecht.

Wat is de rol van de raad bij het opstellen van de participatieaanpak

Tafel 1
Overweeg om raadsbesluiten te categoriseren, licht-middel-zwaar (qua maatschappelijke impact) en pas daar de wijze van betrokkenheid raad aan de voorkant bij aan.

Overweeg om twee keer per jaar (bijvoorbeeld in klankbordgroep) de LTA door te nemen en te kijken waar raad aan de voorkant betrokkenheid wil bij het participatieproces.

Oefen de betrokkenheid van de raad bij een participatieproces aan de voorkant eventueel bij een wat lichter proces.

Het gebruiken van een opinienota als basis voor het voeren van het gesprek over de betrokkenheid van de raad aan de voorkant kan erg helpend zijn.

Tafel 2
Vooral lessen trekken uit gelopen participatietrajecten en daar feedback op vragen aan raad; learning by doing.

Wellicht bij de wat meer majeure projecten wel de raad aan de voorkant betrekken. Een opinienota zou daarvoor een goed middel zijn.